

**MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI**
Joanna Mucha

BG-I/0700/ 284 /2012

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 28.09.12.

nr 4495 podpis *Borusewicz*

Warszawa, 27 września 2012 r.

R. Rojek W. Oblew
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 27.10.12.
nr 8147 podpis *US*

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Ryszarda Knosali przekazane pismem z dnia 2 sierpnia 2012 r. (sygn. BPS/043-16-621/12) w sprawie upadłości biur podróży i konsekwencji z tym związanych, uprzejmie informuję co następuje:

przedstawiając informację o podejmowanych działaniach, zmierzających do przygotowania i wdrożenia takich mechanizmów gwarancyjnych, które wykluczałyby ryzyko niemożności pokrycia wszystkich należnych roszczeń powstałych z tytułu niewypłacalności biura podróży, należy podkreślić, iż aktualny stan prawny wprowadzony został ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 roku o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. nr 223, poz. 2268 z późn. zm.) wydane zostały rozporządzenia Ministra Finansów, w których określono wysokość minimalnych sum zabezpieczeń finansowych, wymaganych do prowadzenia działalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. W rozporządzeniach tych wprowadzono zróżnicowanie minimalnej wysokości sum gwarancyjnych w zależności od ryzyka, z jakim wiążą się poszczególne rodzaje imprez turystycznych (tj. w zależności od zasięgu terytorialnego i środka transportu oraz terminu i wysokości przyjmowanych przedpłat). Znacząco podniesiono wysokości wymaganych zabezpieczeń finansowych z poziomu 6% rocznych przychodów do poziomu od 12% do 20% rocznych przychodów dla imprez obarczonych największym ryzykiem, organizowanych z wykorzystaniem lotów czarterowych do krajów europejskich i niezależnie od środka transportu do krajów pozaeuropejskich.

Jednocześnie obniżono wysokość wymaganych zabezpieczeń z poziomu 6% do poziomu od 3% do 5% rocznych przychodów w odniesieniu do turystycznych imprez krajowych i organizowanych na terytorium krajów, mających lądową granicę z Polską.

W związku z przepisami przejściowymi, zawartymi w ww. nowelizacji ustawy o usługach turystycznych, na mocy których dotychczasowe zabezpieczenia finansowe zachowały ważność przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej nowelizacji ustawy, czyli do dnia 17 września 2011 r., nowy system zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych zaczął w pełni obowiązywać (tzn. objął wszystkie podmioty na rynku organizatorów turystyki i pośredników turystycznych) od dnia 18 września 2011 r.

Dlatego też dopiero aktualnie trwający sezon turystyczny może stanowić miarodajne źródło informacji na temat skuteczności obecnego systemu zabezpieczeń finansowych obowiązującego w Polsce.

Ostatnie znane przypadki niewypłacalności biur podróży, które skutkowały przykrymi konsekwencjami dla turystów w postaci niezrealizowanej w całości bądź w części imprezy turystycznej nie muszą świadczyć o wadliwości istniejącego systemu ochrony przed niewypłacalnością przewidzianego w ustawie o usługach turystycznych oraz rozporządzeniach wykonawczych. Do pełnej jego oceny niezbędne są informacje na temat praktycznych aspektów funkcjonowania wynikającego z art. 5 ww. ustawy systemu zabezpieczania interesów klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

W oparciu o kompleksową ocenę tego systemu po upływie roku jego funkcjonowania, zostaną wypracowane propozycje ewentualnych zmian przepisów prawnych.

Zdarzające się przypadki niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych są przedmiotem analiz również pod kątem, czy obowiązujące, nowe, podwyższone stawki są wystarczające do pokrycia wszystkich roszczeń poszkodowanych klientów. Ze wstępnych analiz tych przypadków wynika, że noszą one znamiona występowania nieprawidłowości w działalności przedsiębiorców, które mogą ograniczać skuteczność znacząco, bo nawet ponad 3-krotnego podniesienia wysokości zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

Konwent Marszałków Województw RP, w swoim stanowisku z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie zmiany systemu zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych regulowanych ustawą o usługach turystycznych oraz aktami wykonawczymi do

wv. ustawy, zwrócił uwagę, że na podstawie przeprowadzonych kontroli zostało stwierdzone naruszanie przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych warunków posiadanych zabezpieczeń finansowych poprzez:

- zaniżanie przez przedsiębiorców przychodów przedkładanych ubezpieczycielom do wyliczenia wysokości sumy gwarancji;
- pobieranie przez organizatorów turystyki przedpłat od klientów na poczet imprez turystycznych, niezgodnie z zapisami umów gwarancji, co jest istotne ze względu na fakt wyliczania sumy gwarancji nie tylko jako określony procent rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, ale również w zależności od wysokości i terminów przedpłat przyjmowanych od klientów;
- pobieranie przez agentów turystycznych wyższych przedpłat od klientów niż przewidują zapisy umów gwarancji oraz ich umowy agencyjne zawarte z organizatorami turystyki;
- wykreślanie przez organizatorów turystyki swoich biur podróży z rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych i wpisywanie ich jako nowe firmy, w ten sposób, aby obowiązywała je minimalna wysokość gwarancji dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność.

W celu ograniczenia skutków nieprawidłowości zaobserwowanych w działalności przedsiębiorców turystycznych zasadne jest wprowadzenie do następujących rozporządzeń Ministra Finansów, modyfikacji, służących uszczelnieniu systemu.

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. Nr 238, poz. 1584);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. Nr 252, poz. 1690).

W związku z powyższym Ministerstwo Sportu i Turystyki zaproponowało Ministerstwu Finansów rozważenie możliwości wprowadzenia w przedmiotowych rozporządzeniach modyfikacji, służących uszczelnieniu systemu m.in. poprzez:

- uszczegółowienie definicji przychodów przedsiębiorców, które stanowią podstawę wyliczenia minimalnych sum zabezpieczeń,

- doprecyzowanie przepisów określających sposób obliczania minimalnych sum gwarancyjnych zabezpieczenia,
- zmianę regulacji dotyczących minimalnych sum gwarancyjnych dla przedsiębiorców którzy się przekształcają, łączą z innymi przedsiębiorcami, zmieniają formę prawną, lub przejmują zobowiązania innych przedsiębiorców wynikające z zawartych przez nich umów o imprezę turystyczną,
- wdrożenie instrumentów umożliwiających ocenę kondycji finansowej przedsiębiorców turystycznych (np. konieczność załączania do gwarancji ubezpieczeniowej rocznego sprawozdania finansowego; nowe podmioty powinny deklarować poziom obrotu i planowaną liczbę klientów w celu ustalenia wysokości gwarancji; wypracowanie procedur współpracy z ubezpieczycielami),
- podwyższenie minimalnych sum gwarancji i ubezpieczeń w przypadku przedsiębiorców dopiero rozpoczynających działalność organizatora turystyki i pośrednika turystycznego, którzy dotąd nie mieli przychodów osiągniętych z tej działalności.

Sygnalizowane przez branżę turystyczną i bankowo-ubezpieczeniową, problemy w funkcjonowaniu systemu zabezpieczeń oraz tegoroczne przypadki niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych stanowią impuls do ponownego podjęcia prac nad wzmocnieniem systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży. Ministerstwo Sportu i Turystyki przeprowadziło ponowne konsultacje z branżą turystyczną odnośnie możliwości ustanowienia obowiązkowego Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Także Konwent Marszałków, w ww. „Stanowisku ...” dostrzegł konieczność zmodyfikowania tego systemu, proponując między innymi dodatkowe wzmocnienie ochrony interesów majątkowych klientów poprzez utworzenie dodatkowego zabezpieczenia finansowego umownie określanego funduszem/kasą, który zabezpieczałby interesy klientów w razie niewypłacalności organizatora turystyki, stanowiąc rezerwę bądź główny zasób środków na wypadek wyczerpania lub braku kwot zabezpieczonych poprzez umowy gwarancji bankowej, ubezpieczeniowej lub ubezpieczenia na rzecz klientów. Przychody funduszu/kasy stanowiłyby wpłaty organizatorów turystyki i pośredników turystycznych naliczanych z realnie podpisanych umów.

Koncepcja Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego to rozwiązanie na rzecz uzupełnienia istniejącego systemu zabezpieczeń, szczególnie w sytuacjach nadzwyczajnych, gdy nie można było przewidzieć wielkości roszczeń. Nie zastępuje ona obowiązku zabezpieczenia się przez przedsiębiorcę turystycznego w sposób odpowiedni do rodzaju i skali prowadzonej działalności.

W Ministerstwie Sportu i Turystyki przygotowany został wstępny projekt ustawy o Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym, który aktualnie jest przedmiotem konsultacji społecznych w środowisku branży turystycznej oraz bankowo-ubezpieczeniowej, a także wśród urzędów marszałkowskich. Na podstawie wyników tych konsultacji w Ministerstwie Sportu i Turystyki zostaną podjęte dalsze działania legislacyjne.

Należy zwrócić także uwagę na trwające obecnie w ramach Komisji Europejskiej prace nad przeglądem dyrektywy 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek. Wyniki rewizji – których przedstawienie przez Komisję Europejską zapowiedziane jest na koniec roku 2012 – i późniejsza zmiana dyrektywy oraz przygotowywana w Ministerstwie Sportu i Turystyki ocena funkcjonowania systemu zabezpieczeń finansowych będą podstawą podjęcia ewentualnych kolejnych prac nad nowelizacją ustawy o usługach turystycznych

z wyko. zemi. szacunku
Joanna Mucha

do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów